

Olsztyn, dnia 13 sierpnia 2014 r.

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI**

SO-III.431.15.2014

**Pan
Zbigniew Janusz Opalach
Burmistrz Rucianego-Nidy
Al. Wczasów 4
12-220 Ruciane-Nida**

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę problemową przeprowadzono w Urzędzie Miasta i Gminy w Rucianem-Nidzie NIP 849-10-01-236, REGON 000530821 z siedzibą przy Alei Wczasów 4, 12-220 Ruciane-Nida, w którym siedzibę ma Urząd Stanu Cywilnego w Rucianem-Nidzie.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli kierownikiem jednostki kontrolowanej był Burmistrz Rucianego-Nidy Pan Zbigniew Janusz Opalach, który sprawuje tę funkcję od 17 grudnia 2010 r. (*akta kontroli str. 7-8*).

Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w Rucianem-Nidzie jest Pani Agnieszka Miszczuk.

Kontrolę przeprowadził kontroler z Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie starszy inspektor wojewódzki Beata Mamińska, która okazała legitymację służbową nr 34/2014 wydaną przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie. Kontrola została przeprowadzona na podstawie pisemnego, imiennego upoważnienia do kontroli nr FK-VI.0030.697.2014 z dnia 26 czerwca 2014 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego (*akta kontroli str. 6*).

Kontrolę rozpoczęto i zakończono 30 czerwca 2014 r.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 5/2014.

Kontrolę przeprowadzono w zakresie rejestracji stanu cywilnego oraz zmiany imion i nazwisk za okres od 1 stycznia 2013 r. do 29 czerwca 2014 r.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz.1092) oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 ze zm.), w związku z art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1986 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (tekst jedn. Dz. U. z 2011 r. Nr 212, poz. 1264 ze zm.) w związku z § 24 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 października 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad sporządzania aktów stanu cywilnego, sposobu prowadzenia ksiąg stanu cywilnego, ich kontroli, przechowywania i zabezpieczania oraz wzorów aktów stanu cywilnego, ich odpisów, zaświadczeń i protokołów (Dz. U. Nr 136, poz. 884 ze zm.) oraz art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (Dz. U. Nr 220, poz.1414).

Na podstawie ustaleń kontroli działalność kontrolowanej jednostki ocenia się **pozytywnie z uchybieniami**.

W wyniku przeprowadzonej kontroli stu czterdziestu siedmiu aktów stanu cywilnego, trzydziestu ośmiu decyzji, pięćdziesięciu trzech zaświadczeń, dwóch oświadczeń, przeglądzie dokumentów, na podstawie których zatrudnione są osoby w urzędzie stanu cywilnego oraz po przeprowadzonych oględzinach lokalu urzędu stanu cywilnego poczyniono następujące ustalenia w zakresie:

1. Organizacji Urzędu Stanu Cywilnego w Rucianem-Nidzie

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Urzędu Miasta i Gminy w Rucianem-Nidzie stanowiącym załącznik do Zarządzenia Nr 54/2012 Burmistrza Miasta i Gminy Ruciane-Nida z 8 października 2012 r., Urząd Stanu Cywilnego nadzorowany jest bezpośrednio przez Burmistrza (*akta kontroli str. 9-16*).

W okresie objętym kontrolą funkcję Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Rucianem-Nidzie pełniła Pani Agnieszka Miszczuk. Pani Agnieszka Miszczuk objęła stanowisko Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Rucianem-Nidzie po przeprowadzeniu naboru na wolne stanowisko urzędnicze (*akta kontroli str. 17-19*).

Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego Pani Agnieszka Miszczuk ukończyła studia na kierunku prawo i uzyskała tytuł zawodowy magistra (*akta kontroli str. 20*). Wobec czego posiada wykształcenie wskazane w art. 6a pkt. 5 ustawy prawo o aktach stanu cywilnego. (*akta kontroli str. 41-42*).

Warunki lokalowe Urzędu Stanu Cywilnego – pomieszczenia Urzędu Stanu Cywilnego znajdują się na parterze budynku Urzędu Miasta i Gminy w Rucianem-Nidzie, w skład którego wchodzi: pokój obsługi klienta oraz sala ślubów. Pomieszczenie, w którym przechowywane są księgi i akta zbiorowe wyposażone jest w higrometr, termometr oraz sprzęt gaśniczy. Sala ślubów

umożliwia zawarcie związku małżeńskiego w formie uroczystej (*akta kontroli str. 23-24*).

Księgi stanu cywilnego – stan techniczny dobry. Wszystkie księgi oprawiane są w twarde oprawy. Księgi ustawiane są w szafach w pokoju pracy (*akta kontroli str. 23-24*). Zgodnie z § 22 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji księgi stanu cywilnego przechowywane są w archiwum urzędu stanu cywilnego stanowiącym pomieszczenie zapewniające należyte ich zabezpieczenie przed uszkodzeniem, zniszczeniem, kradzieżą oraz dostępem osób trzecich. Przyczyną powstania uchybienia jest sytuacja lokalowa Urzędu Miasta i Gminy. Skutkiem uchybienia jest niewłaściwe przechowywanie ksiąg stanu cywilnego. Osobami odpowiedzialnymi za brak pomieszczenia na potrzeby archiwum urzędu stanu cywilnego są Burmistrz oraz Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego.

W Urzędzie Stanu Cywilnego w Rucianem-Nidzie przechowywane są niektóre egzemplarze ksiąg rejestracji niemieckiej od 1914 r. do 1925 r. oraz księgi rejestracji polskiej od 1948 r. do chwili obecnej. Ostatnie przekazanie stuletnich ksiąg do Archiwum Państwowego w Suwałkach Oddział w Elku odbyło się 29 października 2013 r.

Akty stanu cywilnego sporządzane są ręcznie w księgach. Do rejestracji stanu cywilnego wykorzystuje się również programu PTH „Technika” sp. z o.o.

Wzmianki dodatkowe do aktów nanoszone są komputerowo lub ręcznie, w sposób staranny i czytelny, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

Wolne miejsca w treści aktów i w rubryce „Uwagi” wykreślane są w sposób uniemożliwiający dokonanie w tych miejscach jakichkolwiek wpisów.

Przypiski w aktach nanoszone są na bieżąco – sprawdzono na podstawie aktów zgonu za 2013 r.

Księgi po każdym roku kalendarzowym zamknięto w sposób prawidłowy. Bez zastrzeżeń (*akta kontroli str. 45*).

Skorowidze alfabetyczne – wpisy dotyczące aktów stanu cywilnego sporządzanych w okresie objętym kontrolą dokonywane są na bieżąco, stosownie do § 16 cytowanego rozporządzenia, co sprawdzono na podstawie aktów małżeństw za 2013 r.

Akta zbiorowe – akta zbiorowe do aktów stanu cywilnego przechowywane są w segregatorach. Segregatory nie są przepełnione, co umożliwia wpinanie wpływających dokumentów na bieżąco, bez groźby zniszczenia dokumentów (*akta kontroli str. 45*).

2. Rejestracji stanu cywilnego

A. Urodzenia

W okresie objętym kontrolą sporządzono 23 akty urodzenia.

Kontroli poddano akty urodzenia: od Nr 1/2013 do Nr 12/2013 oraz Nr 1/2014 do Nr 11/2014.

Akty urodzenia sporządzane są starannie, czysto i terminowo.

Wszystkie skontrolowane akty sporządzono na podstawie decyzji Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Rucianem-Nidzie.

Transkrypcja aktów urodzenia do polskich ksiąg na podstawie art. 73 Prawa o aktach stanu cywilnego dokonywana jest z uwagami. Oryginalne akty zagraniczne, które są podstawą wpisania do polskich ksiąg oraz ich tłumaczenie na język polski włączane są do akt zbiorowych. W aktach, w rubryce „Uwagi” prawidłowo wpisywana jest adnotacja o podstawie wpisania aktu do księgi, tj. decyzji Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego. Akty zostały uzupełnione, dzięki czemu posiadają pełną moc dowodową lub strony zostały pouczone, że nieuzupełniony akt stanu cywilnego nie ma pełnej mocy dowodowej. *(akta kontroli str. 45).*

Ustalono jednak, iż do transkrybowanych aktów urodzenia wpisywano dane, których nie zawierał oryginalny dokument zagraniczny, tj. dane o nazwiskach rodowych rodziców. Należy pamiętać, że transkrypcja jest przepisaniem aktu zagranicznego, wobec czego, aby dokonać zmian w przepisanej akcie należy wydać decyzję administracyjną o jego uzupełnieniu i nanieść wzmiankę na jej podstawie *(akta kontroli str. 25-33, 45)*. Przyczyną powstania uchybienia jest zwiększenie ilości spraw z tzw. pierwiastkiem zagranicznym i niewłaściwa interpretacja przepisów Prawa o aktach stanu cywilnego. Skutkiem powstania uchybienia jest naruszenie art. 73 ust. Prawa o aktach stanu cywilnego. Osobą odpowiedzialnymi za powstanie uchybienia jest Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego.

Dwa akty zostały sporządzone w trybie art. 35 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego na podstawie odpowiednio ze Szwecji oraz Norwegii. Nie wnosi się uwag *(akta kontroli str. 45)*.

Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Rucianem-Nidzie w okresie objętym kontrolą przyjął jedno oświadczenie o uznaniu ojcostwa. Oświadczenie zostało przyjęte po sporządzeniu dla dziecka aktu urodzenia. Wzmianka o uznaniu ojcostwa została naniesiona do aktu przechowywanego w Urzędzie Stanu Cywilnego w Rucianem-Nidzie *(akta kontroli str. 45)*. Bez uwag.

W okresie objętym kontrolą w Urzędzie Stanu Cywilnego w Rucianem-Nidzie nie przyjęto żadnego oświadczenia o nadaniu dziecku, którego ojcem nie jest mąż matki, nazwiska jakie nosiłyby ich wspólne dzieci po złożeniu oświadczenia w trybie art. 88 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z. 1964 r. Nr 9, poz. 59 ze zm.) oraz zmianie nadanego dziecku imienia w ciągu sześciu miesięcy od sporządzenia aktu *(akta kontroli str.*

50).

B. Małżeństwa

W okresie objętym kontrolą sporządzono 71 aktów małżeństw.

Kontroli poddano następujące akty małżeństw: od Nr 1/2013 do Nr 50/2013 oraz Nr 1/2014 do Nr 21/2014.

Akty małżeństwa sporządzane są starannie, czysto i terminowo.

Oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński przyjęte w sposób określony w art. 1 § 1 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy, Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego przyjął w sposób prawidłowy, tak jak zapewnienia o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa (osiemnaście małżeństw zawartych po złożeniu oświadczeń Kierownikowi Urzędu Stanu Cywilnego w Rucianem-Nidzie) (*akta kontroli str. 46*).

W analizowanym okresie w Urzędzie Stanu Cywilnego w Rucianem-Nidzie trzy raz zezwolono na skrócenie terminu wskazanego w art. 4 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Wnioski nupturientów w tych sprawach zostały właściwie udokumentowane. Nie wnosi się uwag (*akta kontroli str. 46*).

Osiem małżeństw zawartych zostało poza lokalem Urzędu Stanu Cywilnego. Podstawą sporządzenia aktu był protokół zawarcia związku małżeńskiego poza lokalem urzędu stanu cywilnego, o czym zamieszczono stosowną adnotację w rubryce „Uwagi”. Bez uwag (*akta kontroli str. 46*).

Związki małżeńskie zawarte między obywatelami Polski, a cudzoziemcami – akty sporządzane są prawidłowo. W analizowanym okresie jeden akt małżeństwa został sporządzony dla nupturientów, z których jeden był cudzoziemcem. Obywatele państw obcych przedkładają zaświadczenia o zdolności prawnej do zawarcia związku małżeńskiego z obywatelem Polski – zaświadczenie wydane zostało przez Konsulat Generalny Federacji Rosyjskiej w Gdańsku. Przedłożone zaświadczenie miało prawidłową treść i spełniało wszystkie przewidziane prawem wymogi. Akt sporządzono w obecności tłumacza przysięgłego, o czym zamieszczono stosowną wzmiankę w rubryce „Uwagi”. Bez uwag (*akta kontroli str. 46*).

Małżeństwa, o których mowa w art. 1 § 2 i § 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego - zaświadczenia, wydawane na podstawie art. 4¹ § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego wydawane są prawidłowo, co sprawdzono na podstawie zaświadczeń od Nr USC.5361.1.2013 do Nr USC.5361.23.2013 oraz od Nr USC.5361.1.2014 do Nr USC.5361.15.2014 (*akta kontroli str. 46*). Akty małżeństw zostały sporządzane na podstawie zaświadczeń złożonych w przewidzianym terminie przez duchownego Kierownikowi Urzędu Stanu Cywilnego. Przestrzegane są wszystkie wymogi określone w art. 8 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego oraz w art. 61a Prawa o aktach stanu cywilnego. Na zaświadczeniach potwierdzana jest data dostarczenia przez duchownego dokumentu,

który jest podstawą do sporządzenia aktu małżeństwa (czterdzieści dwa akty) (*akta kontroli str. 46*).

Transkrypcja aktów małżeństwa do polskich ksiąg na podstawie art. 73 Prawa o aktach stanu cywilnego dokonywana jest prawidłowo (sprawdzono na podstawie dziesięciu aktów). Oryginalne dokumenty włączane są do akt zbiorowych wraz z ich urzędowym tłumaczeniem na język polski. W aktach w rubryce „Uwagi” prawidłowo wpisywana jest adnotacja o podstawie wpisania aktu do księgi, tj. decyzji Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego. Akty zostały uzupełnione lub stroną pouczone, że nieuzupełniony akt stanu cywilnego nie ma pełnej mocy dowodowej. Nie wnosi się uwag (*akta kontroli str. 46*).

W trakcie kontroli sprawdzono jedno oświadczenie małżonka rozwiedzionego o powrocie do nazwiska noszonego przed zawarciem małżeństwa, przyjęte przez Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w trybie art. 59 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Oświadczenie zostało przyjęte w sposób prawidłowy, przed upływem trzech miesięcy od uprawomocnienia się wyroku rozwodowego (*akta kontroli str. 46*).

Zaświadczenia o możliwości zawarcia związku małżeńskiego za granicą wydawane są w sposób prawidłowy (sprawdzono na podstawie spraw od Nr USC.5360.1.2013 do Nr USC.5360.12.2013 oraz od Nr USC.5360.1.2014 do Nr USC.5360.3.2014) (*akta kontroli str. 46*).

C. Zgony

W okresie objętym kontrolą sporządzono 53 akty zgonu.

Kontroli poddano akty zgonu: od Nr 1/2013 do Nr 36/2013 oraz Nr 1/2014 do Nr 17/2014.

Akty zgonu sporządzane są starannie, czysto i terminowo.

Akty zgonu sporządzane są po dostarczeniu karty zgonu (*akta kontroli str. 46*).

Cztery skontrolowane akty zgonu zostały sporządzone w polskich księgach na dokumentów zagranicznych, w trybie 73 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego. Akty, które nie zawierały wszystkich danych określonych w polskiej ustawie, zostały uzupełnione, dzięki czemu posiadają pełną moc dowodową. Bez uwag (*akta kontroli str. 46*).

3. Transkrypcji zagranicznych aktów do polskich ksiąg stanu cywilnego oraz prowadzenia innych postępowań z zakresu rejestracji stanu cywilnego

W okresie objętym kontrolą wydano łącznie siedemdziesiąt dwie decyzje na podstawie ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego.

Kontroli poddano sprawy: Nr USC.5353.1.2014-USC.5353.14.2014 , Nr USC.5352.1.2014 - Nr USC.5352.8.2014(*akta kontroli str. 47*).

Decyzje wydawane są z zachowaniem terminów przewidzianych w Kodeksie postępowania

administracyjnego.

Wszystkie oryginalne dokumenty, które są podstawą do wydania decyzji na podstawie ustawy prawo o aktach stanu cywilnego włączane są do akt zbiorowych (zgodnie z zaleceniem MSWiA).

Prawidłowo wskazywana jest podstawa prawna i Dziennik Ustaw ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego.

Decyzje wysyłane są listem poleconym za potwierdzeniem odbioru lub odbierane osobiście, a odbiór jest kwitowany na wniosku wraz z datą odbioru.

Nanoszone są wzmianki dodatkowe o wydanych decyzjach w sprawie uzupełnienia lub sprostowania aktu stanu cywilnego.

Ustalono jednak, że wzmianki o uzupełnieniu czy sprostowaniu a aktów wpisano w dniu wydania decyzji w tym zakresie, co oznacza, że wpisano je na podstawie nieostatecznych decyzji. Opisany stan faktyczny kłóci się treścią art. 21ust. 2 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego, albowiem zgodnie z tym przepisem podstawą do wpisania wzmianki dodatkowej może być wyłącznie ostateczna decyzja. Przyczyną powstania uchybienia jest dotychczas stosowana praktyka oraz uproszczenie procedur w celu szybszego załatwienia postępowania. Skutkiem uchybienia jest naruszenie przepisu ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego. Osobą odpowiedzialną za powstanie uchybienia jest Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego (*akta kontroli str. 34-42*).

4. Wydawania odpisów aktów stanu cywilnego oraz zaświadczeń o dokonanych w księgach stanu cywilnego wpisach lub ich braku oraz zaświadczeń o zaginięciu lub zniszczeniu księgi stanu cywilnego

Kontroli poddano wnioski o wydanie odpisu aktu stanu cywilnego od Nr USC.5362.3.140.2014 do Nr USC.5362.3.155.2014, co stanowi 10% ostatnio załatwionych wniosków o wydanie odpisu aktu stanu cywilnego (*akta kontroli str. 47*).

Odpisy aktów zupełnych oraz skróconych wydawane są podmiotom określonym w art. 83 § 1 i § 2 Prawa o aktach stanu cywilnego. Odpisy adresowane do osób fizycznych wysyłane są za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

Nie stwierdzono naruszenia Konwencji Nr 16 z dnia 8 września 1976 r. dotyczącej wydawania wielojęzycznych odpisów skróconych aktów stanu cywilnego (Dz. U. 2004 r., Nr 166, poz.1735).

W okresie objętym kontrolą Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Rucianem-Nidzie wydał jedno zaświadczenie o braku księgi stanu cywilnego. Nie wnosi się uwag (*akta kontroli str. 47*).

5. Zawiadamiania organów ewidencji ludności o zmianach w aktach stanu cywilnego

W analizowanym okresie zawiadomiono o 160 zmianach w aktach stanu cywilnego. Analizie poddano teczkę powiadomień organów ewidencji ludności z 2014 r.

Urząd Stanu Cywilnego w Rucianem-Nidzie prawidłowo dokonuje informowania organów ewidencji ludności o zmianach w aktach stanu cywilnego. Wysyłane są odpisy skrócone aktu wraz z adnotacją o zmianie oraz pismo przewodnie adresowane do danego organu ewidencji (*akta kontroli str. 47*).

6. Stosowanie ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska

W okresie objętym kontrolą wydano 6 decyzji na podstawie ustawy o zmianie imienia i nazwiska. Kontroli poddano sprawy od Nr USC.5355.1.2013 do Nr USC.5355.3.2013 oraz od Nr USC.5355.1.2014 do Nr USC.5355.3.2014 (*akta kontroli str. 47*).

Decyzja Nr USC.5355.3.2014 dotyczyła zmiany nazwiska dla osoby małoletniej, która nie ukończyła 13 lat. Wniosek w sprawie złożyła matka, do którego dołączyła prawomocne postanowienie sądu o pozbawieniu ojca władzy rodzicielskiej. Pozostałe sprawy dotyczyły zmiany imienia lub nazwiska osób pełnoletnich.

W analizowanych sprawach postępowanie zostało przeprowadzone prawidłowo, a zebrany materiał dowodowy należy uznać za wyczerpujący. Wnioskujący o zmianę imienia lub nazwiska składali obszernie wyjaśnienia uzasadniające dokonanie zmiany. Sprawy rozpatrzone zostały na podstawie kompletnych wniosków, zgodnie z procedurą administracyjną.

Po stwierdzeniu ostateczności decyzji o zmianie imienia lub nazwiska, Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Rucianem Nidzie powiadomił organy wskazane w art. 13 ustawy o zmianie imienia i nazwiska o dokonanej zmianie.

Nie wnosi się uwag.

Do ustaleń kontroli nie wniesiono zastrzeżeń.

Mając na uwadze powyższe oceny i wnioski wnoszę o usunięcie uchybień poprzez:

1. Wydzielenie odrębnego archiwum na potrzeby urzędu stanu cywilnego,
2. Nanoszenie wzmianek dodatkowych wyłącznie na podstawie ostatecznych decyzji administracyjnych,

3. Wpisywanie w transkrybowanych aktach wyłącznie danych, które wynikają z dokumentu zagranicznego.

Proszę Pana Burmistrza o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 15 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z pozdrowieniami

Z up. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego
Grażyna Kluge
Grażyna Kluge
Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski